

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ З ІННОВАЦІЙНИМ ТИПОМ МИСЛЕННЯ У ПРОЦЕСІ ЗДОБУТТЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

У складних умовах військового стану для забезпечення розвитку країни необхідні неординарні рішення і дії, на які здатна людина з інноваційним типом мислення. Саме таку особистість – інноватора і патріота своєї країни повинна формувати сучасна освіта.

Вирішення завдань розвитку освіти значною мірою визначається інноваційними процесами, що відбуваються в різних сферах життя. Розвиток інноваційної діяльності є магістральним напрямом піднесення рівня освіти, ефективності наукових досліджень, розвитку економіки, відновлення та модернізації виробництва, зміцнення обороноздатності держави.

Проте, на жаль, в Україні тривалий час відмічалася тенденція щодо зниження інноваційної активності підприємств. Застарівали техніка і технології. Недостатньо реалізувався й нині втрачається значний інтелектуальний потенціал, у тому числі й в освіті.

Подолання зазначених проблем і негативних тенденцій, підвищення обороноздатності, конкурентоспроможності та європейська інтеграція України потребують мобілізації всіх ресурсів і технічного потенціалу, реалізації інноваційної моделі розвитку суспільства, розвитку творчої особистості, вибудови її життєвої та професійної траєкторії.

Найсприятливіші умови для розкриття творчого потенціалу особистості та підготовки учнів до інноваційної діяльності можна створити у процесі навчання технологій. З цією метою вченими відділу технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України переглянуто концептуальні засади технологічної освіти, розроблено новий зміст базової технологічної освіти, створюється й експериментально перевіряється її навчально-методичне забезпечення.

Підготовка особистості до інноваційної діяльності є багатоступеневим процесом, що поєднує вивчення задатків, розвиток інтересу та творчих здібностей, навчання пошуку нових ідей, захисту інтелектуальної власності, розробці та реалізації інноваційних проєктів, практичне освоєння нових технологій, формування інноваційного типу мислення.

Інноваційна діяльність характеризується застосуванням, поширенням та комерціалізацією результатів наукового пошуку, реалізацією нових ідей, творчістю, що забезпечує синергію науки, освіти та інноваційного виробництва на основі сформованих відповідних компетентностей. У зв'язку з цим підготовка учнів до інноваційної діяльності в процесі навчання технологій повинна ґрунтуватися на таких дидактичних засадах:

- формування проєктно-технологічної компетентності, здобуття учнями знань і вмінь щодо практичного застосування новітніх технологій, досягнень науки та техніки, організації й економіки інноваційного виробництва;

- організація проєктно-технологічної діяльності учнів у процесі засвоєння змісту технологічної освіти;

- застосування нових технологій для реалізації інноваційних проєктів;

- індивідуалізація та диференціації навчання, що поєднується з формами спільної інноваційної діяльності учасників навчально-виховного процесу.

Експериментальні дослідження показують, що формування творчої особистості з інноваційним типом мислення має особливості й повинно ґрунтуватися на проєктно-технологічній діяльності, оскільки така діяльність здійснюється в процесі реалізації інноваційних проєктів.

За результатами проведених відділом технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України педагогічних досліджень необхідно звернути увагу на те, що виконання учнями завдань за зразком, шаблоном, готовим креслеником, за інструкцією чи вже розробленою

технологічною карткою не може вважатися проєктною діяльністю. Не можна підмінити проєктну діяльність виконанням практичних робіт. У процесі вивчення предмета «Технології» учні мають не копіювати вже виготовлені вироби, а творчо ставитись до праці, вивчаючи нову техніку, застосовуючи, поширюючи та створюючи інновації.

Необхідно, щоб на заняттях з навчального предмета «Технології» у процесі проєктно-технологічної діяльності учні здобували життєво важливі компетентності, збагачувати власний досвід, розвивалися як творча особистість.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Загальна середня освіта України в умовах воєнного стану та відбудови: реалії, досвід, перспективи / методичний поради́ник науковців Інституту педагогіки НАПН України до початку нового 2023–2024 навчального року : методичні рекомендації / за заг. ред. Олега Топузова, Тетяни Засе́кіної : Ін-т педагогіки НАПН України. — [Електронне видання]— Київ : Педагогічна думка, 2023. — 192 с. DOI <https://doi.org/10.32405/978-966-644-737-4-2023-192>.
2. Klaus Schwab. The fourth industrial revolution. What it means and how to respond?: [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://www.foreignaffairs.com/articles/2015-12-12/fourthindustrial-revolution>.
3. Методичні засади реалізації змісту технологічної освіти в 5–6 класах: методичний посібник. [Електронне видання] / Туташинський В. І., Тарара А. М., Мачача Т. С., Вдовченко В. В. –Київ : Педагогічна думка, 2022. 144 с. URL: <https://undip.org.ua/library/metodychni-zasady-realizatsii-zmistu-tekhnolohichnoi-osvity-v-5-6-klasakh/>.
4. Туташинський В. І. Організаційно-педагогічні умови професійної орієнтації учнів у процесі профільного навчання з технологій / В.І. Туташинський // Теоретико-методичні аспекти професійної і технологічної освіти зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., 4–5 жовт. 2012 р. — Полтава, 2012. — С. 134–139.

Цимбалюк С. М.

*Київський університет імені Бориса Грінченка
(Київ, Україна)*

ДОДАТКОВЕ НАВЧАННЯ (SUPPLEMENTAL INSTRUCTIONS) – ПРОВІДНА ТЕХНОЛОГІЯ ПОКРАЩЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ УСПІХІВ У ЦЕНТРАХ АКАДЕМІЧНОГО УСПІХУ (ACADEMIC SUCCESS CENTERS) В УНІВЕРСИТЕТАХ США

Академічна успішність є одним з актуальних питань сьогодення, адже це показник ступеня засвоєння матеріалу та успішне завершення навчання. Увага, що приділена до показника академічної успішності є надзвичайно великою, заклади вищої освіти постійно імплементують нові технології з метою підвищення рівня опанування навчальних дисциплін та збереження контингенту студентів. На сьогодні вища освіта США є однією з найкращих в світі. Створення Центрів академічного успіху, які надають низку освітніх послуг для студентів є новацією в освітній системі США. Метою роботи Центрів є формування студентів як самовизначених, мотивованих та незалежних здобувачів освіти. Це досягається шляхом навчання та послуг, які підтримують розвиток навичок студентів для досягнення академічних успіхів (Братко, 2022).

Основними принципами роботи Центрів академічного успіху є забезпечення умов для розвитку навичок, які сприяють успіху в навчанні, соціальній адаптації; створення можливостей для здобувачів освіти щодо досягнення академічних та особистих цілей за допомогою ефективного навчання, особистісного розвитку, особистої відповідальності та лідерства (Цимбалюк, 2023). Для досягнення кращих академічних здобутків застосовуються